VII DZIEŃ JEDNOŚCI KASZUBÓW

BRUSY, 18 marca 2012

„Ni ma Kaszëb bez Brusów”

Witamy na Zaborach

Miasto i Gmina Brusy położone są na Zaborach, na południu Kaszub, w województwie pomorskim. Nazwa „Zabory" pojawiła się już w dokumentach Książąt Pomorskich jako: „terra Sabor, terra Zaborensis". Powszechnie tłumaczy się ją jako obszar leżący „za borami" – czyli Borami Tucholskimi. Nazwa miejscowości Brusy pochodzi od słowa „brus" – kamień młyński, a mieszkańców Brus i najbliższej okolicy zwie się „Krëbanami".

Gmina Brusy z lotu ptaka

Najmłodsze pokolenie wychowywane jest w duchu szacunku dla kultury kaszubskiej, a pielęgnowanie kaszubszczyzny przejawia się w nauce języka kaszubskiego w szkołach, nauce tańca, śpiewu i gry na instrumentach w zespołach folklorystycznych, teatrach ludowych czy „karnach" grających nowoczesną muzykę kaszubską. Mieszkańcy spotykają się przy okazji organizowanych konkursów, koncertów i festiwali o tematyce regionalnej, a także uczestniczą w spotkaniach przepełnionych wyjątkową atmosferą związaną ze środowiskiem twórców ludowych. O tym wszystkim już na kolejnych stronicach tej broszury…

VII Dzień Jedności Kaszubów- Brusy, 18 marca 2012

19 marca jest datą wejścia Kaszubów na karty pisanej historii. Kaszubi to, zdaniem historyków, pierwotne określenie słowiańskiej ludności zasiedlającej od VI w. n. e. obszar dzisiejszego Pomorza, przez swych sąsiadów nazwanej Pomorzanami. 19 marca 1238 roku papież Grzegorz IX wydał bullę, w której książę szczeciński Bogusław I został nazwany „księciem Kaszub". Tę rocznicę Kaszubi obchodzą jako swoje święto – dzień Jedności Kaszubów pokazując, że wszystkich Kaszubów, niezależnie od poglądów politycznych, przynależności państwowej, sposobu wyrażania swojej tożsamości łączy pamięć i szacunek dla wielowiekowego dziedzictwa.

Bruscy Kaszubi na biciu rekordu w Kartuzach

Szanowni Państwo,

„Ni ma Kaszëb bez Brusów”

Te słowa, które są mottem przewodnim VII Dnia Jedności Kaszubów, jakże wyraźnie pokazują zaangażowanie Krëbanów - mieszkańców tej ziemi, w życie całych Kaszub. Przez te słowa przenika poczucie własnej tożsamości i patriotyzmu do Małej Ojczyzny. Brusy są potrzebne Kaszubom, bo tutaj wciąż żywa jest kultura regionalna, bo stąd wywodzą się zarówno zespoły folklorystyczne, jak i „młode karna” grające rocka w języku kaszubskim, zespoły z muzyką bałkańską, dla których folklor stał się inspiracją, teatry ludowe, konkursy i festiwale. Ale i Kaszuby potrzebne są Brusom. We wspólnocie siła. W jedności moc.

Witam Państwa serdecznie na wyjątkowo malowniczej Ziemi Zaborskiej, na południu Kaszub. Życzę, aby to wyjątkowe Święto pogłębiło w nas radość bycia Kaszubą, bycia Polakiem. Jestem przekonany, że publikacja przybliży zaangażowanie bruskiej społeczności w sprawy bliskie nam wszystkim, pozwoli na lepsze poznanie Brus i kaszubskich spraw, którymi żyjemy. W folderze zostały zawarte inicjatywy podejmowane przez Samorząd Gminy Brusy, Zrzeszenie – Kaszubsko – Pomorskie, Kaszubski Zespół Folkorystyczny „Krëbane”, Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące, inne lokalne stowarzyszenia i instytucje, twórców ludowych. Traktuje on także o zespołach muzycznych i działaczach wywodzących się z naszej gminy.

Zapraszam Państwa na spotkanie z naszym miastem i Ziemią Zaborską. Gwarantuję niezapomniane przeżycia podczas Dnia Jedności Kaszubów i zachęcam do spędzania wolnego czasu na niwie Południowych Kaszub.

Do ùzdrzeniô
Burmistrz Brus - Witold Ossowski

Śladami Karnowskiego

Jan Karnowski (16 V 1886 – 2 X 1939), sędzia, poeta kaszubski, ideolog ruchu Młodokaszubskiego, propagator języka kaszubskiego jest „duchowym" opiekunem kaszubszczyzny w Gminie Brusy. Jego ślady są widoczne w wielu miejscach.

Przejeżdżając ulicą Gdańską - główną ulicą Brus – nie można nie zauważyć **pomnika Jana Karnowskiego** odsłoniętego w 1986 roku, który jest usytuowany w sąsiedztwie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Brusach. Jedna z bruskich ulic nosi Jego imię i łączy się z nią druga **nosząca imię Hieronima Derdowskiego** - twórcy Hymnu Kaszubskiego. **Grób Jana Karnowskiego** znajduje się na bruskim cmentarzu, a w Czarnowie, przy Jego rodzinnym domu, **obelisk poświęcony Jego postaci**, który został odsłonięty w 70. rocznicę śmierci znanego Młodokaszuby - w dniu 2 października 2009 roku. Pomnik został wykonany z ogromnego kamienia znalezionego na polu należącym do rodziny poety. **Rok 2010 był rokiem Jana Karnowskiego**. Czas ten sprzyjał uczczeniu Jego twórczości. Po inauguracji, która miała miejsce w Brusach, w Kaszubskim LO, nastąpił szereg uroczystości poświęconych właśnie Karnowskiemu. Sukcesem okazała się **wystawa dotycząca działalności Karnowskiego przedstawiona w Sejmie RP**. Jej organizatorami byli: Senator Kazimierz Kleina, poseł Stanisław Lamczyk, Burmistrz Brus Witold Ossowski i Prezes ZKP O/Brusy Stanisław Kobus. W otwarciu wystawy brali udział członkowie Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego, samorządowcy i młodzież z Brus. Stworzenie ekspozycji zostało powierzone Kazimierzowi Ostrowskiemu - uznanemu historykowi, regionaliście i honorowemu obywatelowi Chojnic. Ekspozycję można było oglądać w różnych zakątkach Kaszub. **Jan Karnowski jest także patronem Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach**.

Wystawa Jana Karnowskiego w Sejmie RP

Grób Jana Karnowskiego na bruskim cmentarzu - 70. rocznica śmierci

Jedna miejscowość – dwie nazwy

27 lipca 2011 roku Gmina Brusy oficjalnie dołączyła do gmin z podwójnym nazewnictwem. Tego dnia uroczyście odsłoniliśmy tablice z nazwami miejscowości w języku polskim i kaszubskim. Inicjatorem tego przedsięwzięcia był Oddział Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego w Brusach, które w maju 2009 roku zwróciło się do Burmistrza Brus z wnioskiem w tej sprawie. Motywacją do takiej inicjatywy było przywiązanie do rodzimych wartości, które są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Dwujęzyczne nazwy miejscowości

Odsłonięcie tablicy z podwójną nazwą Brus

to także element promocyjny Gminy oraz inspiracja dla turystów do poznania kaszubskiej kultury i tradycji. W lipcu 2009 roku Rada Miejska określiła zasady i tryb przeprowadzenia konsultacji ze społecznością lokalną. Same konsultacje trwały ponad dwa miesiące. Wzięło w nich udział 2.640 mieszkańców, co stanowiło 25,9% wszystkich uprawnionych. Na „tak" opowiedziało się 2.436 osób, na „nie" – 132 mieszkańców, natomiast 72 wstrzymało się od głosu. Pozytywny wynik konsultacji pozwolił na przygotowanie wniosku Gminy Brusy do wpisu do Rejestru gmin, na obszarze których używane są nazwy w języku mniejszości oraz wniosku o ustalenie dodatkowych nazw miejscowości. Wnioski te, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego, 23 września 2010 roku trafiły do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Po pozytywnej weryfikacji - 10 stycznia 2011 roku Gmina Brusy została wpisana do Rejestru wraz z 62. miejscowościami. Koszty przedsięwzięcia zostały pokryte z budżetu państwa. Tutaj należą się wielkie podziękowania Radzie Języka Kaszubskiego działającej przy Zrzeszeniu Kaszubsko – Pomorskim w Gdańsku, która pomogła rozstrzygnąć nam wszelkie wątpliwości związane z pisownią nazw miejscowości w języku kaszubskim.

Mówimy po kaszubsku!

Dzieci i młodzież uczą się języka kaszubskiego w szkołach

We wszystkich szkołach podstawowych oraz gimnazjach na terenie gminy Brusy, dzieci uczą się języka kaszubskiego. Nauczanie rozpoczęło 145. uczniów w roku 2000 w SP w Kosobudach i SP w Brusach. We wrześniu 2004 roku do tych szkół dołączyła SP w Czapiewicach z 31. uczniami. W roku 2006 nauczanie rozpoczęło się w czterech kolejnych Szkołach Podstawowych: Czyczkowy, Męcikał, Lubnia, W. Chełmy. Natomiast w 2007 roku do grona tych szkół dołączyły: SP Leśno, SP Zalesie, Gimnazjum w Lubni. W roku 2008 język kaszubski nauczany był już we wszystkich szkołach gdyż wprowadzono go również w Gimnazjum w Brusach. **Obecnie uczy się języka kaszubskiego 510 uczniów, co stanowi 31% ogółu braci uczniowskiej**. W roku 2011 Gmina Brusy pozyskała na te działania 4.202 tyś. zł.

Czytanie Remusa

Dzieci i młodzież może sprawdzić efekty swojej nauki podczas corocznych konkursów recytatorskich i czytelniczych. Od 41 lat dzieci, młodzież, a także dorośli kultywują regionalną tradycję, biorąc udział w najbardziej znanym na całych Kaszubach konkursie recytatorskim **„Rodnô Mòwa”**. Również w Brusach, co roku zgłasza się wiele osób, by przedstawić dorobek literacki swoich ulubionych twórców kaszubskich. A chętnych nie brakuje – już od przedszkola najmłodsi zbierają się na odwagę w swoich pierwszych występach scenicznych. Również dorośli, wrażliwi na piękno mowy kaszubskiej, nie pozostają obojętni i recytują – po kaszubsku! W roku 2011 w konkursie wzięło udział prawie 40. uczestników.

Nieco młodszym konkursem jest **„Czytanie Remusa”** – przedziały wiekowe uczestników są takie same jak w „Rodnej Mòwie”. Jednak udział w „Czytaniu Remusa” polega na odczytaniu tekstów, tylko z powieści Aleksandra Majkowskiego – „Życie i przygody Remusa”. Odczyt uznany za najciekawszą interpretację wygrywa. Po raz pierwszy konkurs odbył się w 2007 roku w Szkole Podstawowej w Leśnie. W tym roku zapraszamy do Kaszubskiego LO. Konkurs z roku na rok przyciąga coraz więcej uczestników, w roku 2011 było ich blisko 80. Organizatorem obu konkursów jest Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie O/Brusy i Gmina Brusy.

Zrzeszeni w Brusach

Poczet sztandarowy ZKP
Oddział w Brusach

Od ponad 30 lat działają w Brusach, skupiając ludzi w różnym wieku, ale o tych samych zainteresowaniach. Na sercu im leży dobro Kaszub i rozwój mowy, i kultury kaszubskiej. **Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie Oddział w Brusach**, bo o nim mowa, od lat organizuje spotkania, konkursy i inne przedsięwzięcia – a wszystko to, dla pogłębiania ducha regionalizmu wśród mieszkańców Ziemi Zaborskiej. Obecnie Prezesem ZKP/O Brusy jest Stanisław Kobus. Szeregi bruskiego oddziału Zrzeszenia liczą 125 członków.

Kaszubska Młodzież z KLO

2010 - Rokiem Karnowskiego na Kaszubach - młodzież z KLO wraz z regionalistką Felicją Baska - Borzyszkowską

15 kwietnia 1991 roku kurator Janusz Stodolny wydał zarządzenie o powołaniu Kaszubskiego Liceum Ogólnokształcącego w Brusach oraz powierzył pełnienie obowiązków dyre-ktora Józefowi Słomińskiemu. Obecnie szkołą zarządza Zbigniew Łomiński. Bruskie liceum od lat rozwija zamiłowanie do regionalizmu, ucząc języka kaszubskiego, uczestnicząc w różnego rodzaju sympozjach, czy też przygotowując okolicznościowe kaszubskie uroczystości. Swoim uczniom pozwala na poszerzanie horyzontów podczas szkolnych wyjazdów i wymian zagranicznych. Młodzież tej szkoły bierze udział w licznych konkursach często zajmując pierwsze miejsca. Odpowiednie przygotowanie do matury daje swój rezultat w wysokich wynikach maturalnych.

Co roku, młodzież zdaje maturę z języka kaszubskiego osiągając wysokie wyniki – dotychczas dwukrotnie absolwenci okazali się być „Najlepszymi Maturańtami" właśnie z tego przedmiotu. Dotychczas maturę z języka kaszubskiego zdało 38 uczniów, a w tym roku przybędzie kolejnych 18.W okresie 20 lat funkcjonowania KLO opuściło 1041 absolwentów. W roku 2011, społeczność szkoły obchodziła XX – lecie istnienia. Uroczystość została połączona z nadaniem sztandaru szkole.

Kaszubi zjechali do Brus

IX Zjazd Kaszubów w Brusach

28 lipca 2007 roku, na bruskim dworcu PKP zawitał pociąg Transcassubia, a wraz z nim ponad 1100 Kaszubów. Okazją, dla której przybyli tego dnia do Brus był IX Zjazd Kaszubów. Rozpoczął się on mszą św. celebrowaną przez Biskupa Jana Bernarda Szlagę i ks. prałata Zdzisława Wirwickiego w kościele pw. Wszystkich Świętych. Mottem przewodnim zjazdu było hasło: „Śpiewające o! Brusy". Było nas wszystkich około pięciu tysięcy. Bawiliśmy się wspólnie na jarmarku kaszubskim, wspólnie śpiewaliśmy… i na scenie, i przy smakowitych sznekach z glancem, korzystając ze ściągi na obrusach, na których wydrukowane były słowa i nuty kaszubskich piosenek. Gościom serwowano polewkę grzybową, a rozczęstowano aż 1250 l tej zupy. Na zjazdowej scenie zaprezentowały się zespoły: The Rozmish, Fucus, Manijce, C.Z.A.D., Wădzëbôczi, kabaret Fif oraz zespoły folklorystyczne z Brus, Chojnic, Wiela, Karsina i Kościerzyny, a także Czerwone Gitary. Wieczorem obejrzeliśmy tańczące fontanny.

Uczestnicy IX Zjazdu Kaszubów na tle bruskiej świątyni

Organizatorami IX Zjazdu była Gmina Brusy, Powiat Chojnicki i Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, natomiast współorganizatorami: Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące, Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie – Oddział Brusy, Promocja Regionu Chojnickiego, Stowarzyszenie - Kaszubski Zespół Folklorystyczny Krëbane, Klub Studencki Pomorania i LGD„Sandry Brdy".

Międzynarodowy Festiwal Folkloru - Dni Kultury Kaszubskiej

Bogactwo folkloru całego świata

Od roku 1994, w Brusach odbywa się Międzynarodowy Festiwal Folkloru – Dni Kultury Kaszubskiej. Głównym organizatorem tej imprezy jest Kaszubski Zespół Folklorystyczny „Krëbane", natomiast współorganizatorem Gmina Brusy. Do współpracy przyłączyły się również samorządy sąsiednich miejscowości – Chojnic, Charzyków, Bytowa, Kościerzyny, Karsina, Sierakowic i Czerska.

Ten trwający kilka dni festiwal gromadzi zespoły różnych narodowości, ukazując jednocześnie wielość bogactwa innych kultur. Międzynarodowy Festiwal Folkloru – Dni Kultury Kaszubskiej przyciąga zarówno mieszkańców, jak i wielu przyjeżdżających na tereny Ziemi Zaborskiej turystów. Swoimi występami podczas dni festiwalowych zebranych zachwyciły zespoły m.in.: z Armenii, Bułgarii, Turcji, Ukrainy, Serbii, Kolumbii, Irlandii, Ekwadoru, Węgier, Bułgarii, Francji, Cieszyna, Ożarowa Mazowieckiego, Lęborka, Nowej Rudy, Radojewic, Chojnic, Wiela, Karsina, Czerska, Bytowa i Brus.

Ta cykliczna impreza przyciąga zarówno mieszkańców, jak i wielu przyjeżdżających na tereny Ziemi Zaborskiej turystów.

Jarmark Kaszubski

Jarmark kaszubski

Tradycyjnie, w ostatnim dniu Międzynarodowego Festiwalu Folkloru – Dni Kultury Kaszubskiej odbywa się, przy współpracy LGD Sandry Brdy, Jarmark Kaszubski. Ta równoległa impreza skupia lokalnych twórców ludowych, jednocześnie dając możliwość nabycia unikalnych pamiątek związanych z Kaszubami.

A na Boże Narodzenie… jasełka i kolędy – po kaszubsku!

Kaszubskie JASEŁKA

Co roku w okresie Bożego Narodzenia odbywają się przeglądy jasełek i kolęd. Uczestniczą w nich dzieci w różnych kategoriach wiekowych. Konkursy te są doskonałą okazją dla dzieci do zaprezentowania się na scenie szerszej widowni. Organizatorem przeglądu kolęd jest Gmina Brusy oraz KZF „Krëbane".

KZF Krëbane

Początki Kaszubskiego Zespołu Folklorystyczneo „Krëbane" sięgają roku 1979. Z inicjatywą utworzenia zespołu wystąpił Władysław Czarnowski. Początkowo w skład „Krëban" wchodziły dzieci ze szkół podstawowych i średnich oraz znani weselni muzycy. Inauguracyjny koncert zespołu odbył się 8 marca 1980 roku. Nazwę „Krëbane" zaproponował redaktor Kazimierz Ostrowski. Grupa prezentuje piękne tańce, pieśni i przyśpiewki kaszubskie, tworząc bogaty repertuar ponad 40 różnych tańców, kilkudziesięciu pieśni, przyśpiewek i melodii. Prezentuje w swoim dorobku także repertuar z innych stron Polski; regionu lubelskiego, krakowskiego, rzeszowskiego i łowickiego. Zespół koncertuje na wielu przeglądach ogólnopolskich, gdzie zdobywa czołowe miejsca.

KZF Krëbane

KZF „Krëbane" rozsławił rodzime Brusy także poza granicami kraju dzięki udziałowi w wielu festiwalach i reprezentacji polskiej kultury na tle innych narodowości. Zespół „Krëbane" realizuje kilka dużych imprez, z których największą jest Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Dni Kultury Kaszubskiej".

Kapela KZF Krëbane

Zaboracy - teatr obrzędu ludowego

Zaboracy

W roku 2010 obchodzili jubileusz 30 – lecia działalności. Inicjatorką powstania kaszubskiego zespołu folklorystycznego „Zaboracy" była Pani Wanda Kiżewska. Od roku 1987 kierownikiem artystycznym zespołu jest Pani Danuta Miszczyk. Repertuar „Zaboraków" jest bogaty w pieśni, tańce, gawędy kaszubskie. Jednak najchętniej odgrywaną dziedziną jest teatr obrzędu ludowego. Jasełka kaszubskie, występy podczas dożynek oraz koncerty na terenie całego kraju – tak w wielkim skrócie można opisać ich działalność

Zaboracy - teatr obrzędu ludowego

Paneszka

Kaszubski Zespół Folklorystyczny „Paneszka" powstał w roku 2000. W jego skład wchodzą uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjum. Nazwa zespołu wywodzi się od dawnej uroczystości gwiazdkowej na Kaszubach. Instruktorem jest Wioletta Stoltmann, natomiast kapelę prowadzi Mirosław Stoltmann. W repertuarze „Paneszki" przeważają żywiołowe tańce kaszubskie, jak np. „Dzek". Zespół koncertuje w Polsce, ale też poza jej granicami, m.in. na Litwie, Słowacji, czy w Turcji.

Włóczęga z KLO

Włóczęga z KLO

Zespół „Włóczęga" skupia w swoim składzie uczniów Kaszubskiego Liceum Ogólnokształcącego w Brusach. Grupa młodych ludzi, których łączy wspólna pasja – śpiewanie, zwłaszcza po kaszubsku, uatrakcyjnia okolicznościowe wydarzenia nie tylko wszkole, ale też poza jej murami, podczas licznych wydarzeń kulturalnych. Opiekunem grupy jest Marek Rodzeń – nauczyciel w KLO w Brusach.

Wãdzëbôczi

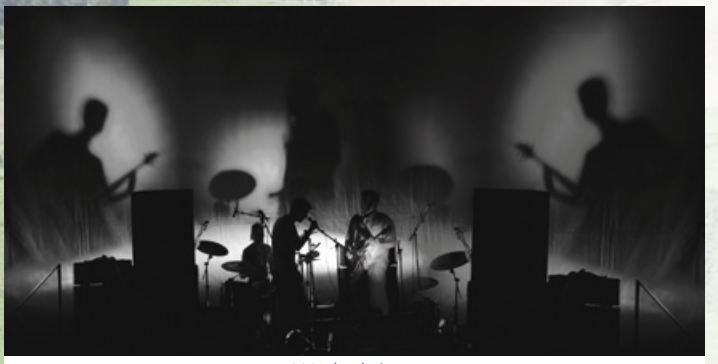

Wãdzëbôczi

Zespół powstał we wrześniu 2002 roku. Jest prekursorem tzw. współczesnej muzyki kaszubskiej. Liderem grupy jest Marek Rodzeń. Zamysłem twórców grupy, było to, żeby każdy kto zetknie się z jego nazwą, wiedział jakie jest jego pochodzenie – kaszubskie. Stąd nazwa „Wãdzëbôczi", wcześniej Kòmpanijô Wãdzëbôków. W tłumaczeniu na język polski to nic innego jak „dżdżownice", „drużyna dżdżownic". Wãdzëbôczi to przede wszystkim rockowe brzmienie wypływające z południa Kaszub. Teksty piosenek w języku kaszubskim piszą sami lub zapożyczają od poetów kaszubskich. Zespół nagrał pięć płyt: Kòmpanijô Wãdzëbôków , Wãdzëbôczi – Hymn Kaszubski, Kaszëbi na Gòdë II, Młodi dlô Gduńska. Ostatnia płyta zespołu jest poświęcona znanej kaszubskiej postaci Młodokaszubów – Janowi Karnowskiemu pn.: Wãdzëbôczi Janowi Karnowskiemu. Karno dwukrotnie zostało nominowane do Pomorskiej Nagrody Artystycznej – w roku 2003 i w roku 2007. Zespół zagrał ponad 100 koncertów w kraju i poza jego granicami. Zespół tworzy w składzie: Marek Rodzeń: gitara prowadząca, saksofon, klawisze, wokal, Robert Krenski - perkusja, gitara solowa, klawisze, wokal, Marek Kulesza – gitara solowa, klawisze, trąbka, akordeon, Karol Zakrzewski – gitara basowa, klawisze. Gościnnie występują: Damroka Kwidzyńska – wokal, Ewelina Jażdżewska (Pryba)- skrzypce, chórek, Justyna Piekarska (Ziółkowska)- skrzypce, chórek, Weronika Kloske – skrzypce, chórek, Łukasz Dziemiński – akordeon, klawisze.

Bubliczki

Bubliczki

Bubliczki to 7 - osobowa grupa muzyczna z kaszubskim rytmem i zachodnio-pomorskim zadęciem. Powstał w lipcu 2007 roku w Brusach na Kaszubach na bazie muzyków z Kaszubskiego Zespołu Folklorystycznego Krëbane. Nazwę zespół

dokończenie na następnej stronie

dokończenie z poprzedniej strony

zawdzięcza rosyjskiemu słowu „obwarzanek". Od tego czasu Bubliczki mieszają bałkańską energię, cygańską spontaniczności żydowską aurę z polską, i kaszubską treścią, grając na największych scenach world music w Polsce. Panowie mają na koncie długogrający krążek pod sugestywnym tytułem „Opaa!" wydany w 2010 roku. W tym samym roku, zespół stworzył muzykę do spektaklu Łódzkiego Teatru „Pinokio", pt.: „Historia Występnej Wyobraźni" na podstawie prozy Brunona Schulza. W 2008 roku II miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Folkowej „Mikołajki Folkowe" w Lublinie, w 2009 I nagroda na XII Festiwalu Folkowym Polskiego Radia „Nowa Tradycja"- to najważniejsze dla zespołu wyróżnienia na rodzimej scenie folkowej. W tym samym czasie otrzymał nominację do Pomorskiej Nagrody Artystycznej za rok 2008. Grupa zwyciężyła także w Zakopanem podczas VIII Ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Górskiej i Folkowej. Bubliczki aktualnie przygotowują drugi album, którego efekty usłyszycie już niebawem. Bubliczki to: Mateusz Czarnowski – akordeon i śpiew, Michał Czarnowski – skrzypce i śpiew, Krzysztof Kowalczyk–klarnet i saksofon, Arek Głogowski–puzon, Marek Kubiszyn–trąbka, Piotr „Bineq" Bruski – perkusjonalia, Artur Pacak – kontrabas. Byli członkowie: Piotr Ringwelski – trąbka, Paweł Ringwelski – puzon.

Karno Zaraz Wracam

Początki Karno Zaraz Wracam sięgają roku 2010, a muzycy zespołu poznali się w 1997 roku wokół lokalnej sceny muzycznej. W skład zespołu wchodzą Arkadiusz „Antoś" Baczyński na perkusji, Grzegorz „Babcia" Chełmowski na gitarze basowej, Łukasz „Jimi" Dziemiński - klawisze, gitara oraz Arek „Lebiedź" Zblewski gitara i wokal. W ostatnim czasie do zespołu dołączył Kuba „Bax" Bieliński grający na gitarze.

KARNO ZARAZ WRACAM

W repertuarze zespołu znajdują się wyłącznie własne kompozycje muzyczne w oprawie folkrock`a i blues`a. Teksty kaszubskie zaczerpnięte zostały z tradycyjnych ludowych pieśni kaszubskich, pozostałe są autorstwa Arka Zblewskiego oraz takie jak „Z Brus" i „Jo bem leno chcół" poety kaszubskiego Jana Karnowskiego. Karno Zaraz Wracam promuje region i kulturę południowych kaszub w nowatorskiej rockowo bluesowej oprawie muzycznej.

U niego zobaczysz wszechświat

Skansen Józefa Chełmowskiego

Rzeźbiarz, malarz, filozof – to za mało, żeby określić szerokie zainteresowania i twórczość Józefa Chełmowskiego. Brusy – Jaglie, bo tam właśnie mieszka i tworzy artysta, z daleka przyciągają sympatyków jego niespotykanej sztuki. Od lat urzeka swoimi rzeźbami, obrazami i innymi unikatowymi przedmiotami. Jego prace są znane w całej Polsce, a także poza jej granicami.
Jego dom i ogród to tajemniczy świat, wypełniony magią, w którym ule w kształcie kaszubskich postaci pozwalają na chwilę zadumy i oderwania od rzeczywistości.

Chata Kaszubska w Brusach-Jagliach

Chata Kaszubska w Brusach-Jagliach

Historia powstania Chaty Kaszubskiej sięga początku lat osiemdziesiątych XX wieku. Założyciele Zrzeszenia Kaszubsko – Pomorskiego planowali budowę muzeum regionalnego z wystawą eksponatów zebranych wśród miejscowej ludności. W latach dziewięćdziesiątych powstał Społeczny Komitet Budowy Muzeum, zatwierdzono koncepcję usytuowania Chaty w Brusach Jagliach w sąsiedztwie zabudowań twórcy ludowego Józefa Chełmowskiego. Projektantem budynku został Jan Sabiniarz. W 2002 roku rozpoczęto budowę z udziałem miejscowych rzemieślników. Zakończono zaś w maju 2005 roku. Chata kaszubska nawiązuje do tradycyjnej zabudowy południowych Kaszub. Jej regionalny charakter zachowano dzięki architekturze, materiałom budowlanym i elementom wykończeniowym. Drewniana konstrukcja powstała z drzew, które rosły w XIX - wiecznym parku Sikorskich w Wielkich Chełmach. Dach muzeum pokryto trzciną naturalną, schody zewnętrzne wykonano z naturalnego kamienia, a podłogi, jak w starych chatach kaszubskich, z desek sosnowych. Ogród wokół Chaty jest naszą wizytówką. Zapraszamy do urokliwego zakątka…

Największy kościół na Pomorzu

Początki kościoła parafialnego w Brusach sięgają roku 1583. W związku z rosnącymi potrzebami bruskiej parafii, której liczebność w XIX wieku sięgała 7 tys., w 1876 roku przystąpiono do budowy obecnie istniejącego kościoła p.w. Wszystkich Świętych. Prace nad budową rozpoczął proboszcz ks. Augustyn Wika – Czarnowski, natomiast dokończenia prac podjął się późniejszy administrator parafii ks. Antoni Graduszewski. Konsekracja kościoła miała miejsce w roku 1769. Wnętrze świątyni jest charakterystyczne dla stylu neoromańskiego, świadczą o tym m.in.: chór, ambona, chrzcielnica, czy konfesjonały, natomiast w ołtarzu Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej znajduje się wiele elementów barokowych.

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Brusach

Najwyższa drewniana wieża kościelna w Europie

Pierwsze informacje o kościele w Leśnie sięgają roku 1534, natomiast lata budowy obecnej świątyni to 1634 – 1687. Jego fundatorką była Maria Ludwika Gonzaga. Wieża kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Leśnie mierzy 36m i jednocześnie jest najwyższą drewnianą wieżą kościelną w Europie.

Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Leśnie

Kościół i jego organy z roku 1800

Kościół w Kosobudach został wzniesiony w roku 1800 na potrzeby samodzielnej parafii ewangelicko – augsburskiej. W świątyni znajdują się późno barokowe organy z 1800 roku pochodzące z Kościoła Najświętszej Marii Panny z Wiednia. 19 września 1945 roku kościół w Kosobudach przejęła parafia bruska jako filię. W roku 1975 roku, kosobudzka parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa stała się samodzielną placówką duszpasterską.

Kościół pw.Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kosobudach

Kościół w Męcikale

Prace budowlane kościoła filialnego p.w. bł. ks. Józefa Jankowskiego w Męcikale rozpoczęły się w 2006 roku. 16 października 2011 roku dokonano poświęcenia świątyni.

Podczas poświęcenia kościoła w Męciakle

Zapraszamy na inne imprezy w Gminie Brusy, a w szczególności:

X Igrzyska Plażowe w Czernicy – 8 lipca 2012r.

Zaborskie Dożynki Gminne
9 września 2012r.

Festyn archeologiczny w Leśnie
30 czerwca - 1 lipca 2012

XVIII Międzynarodowy Festiwal Folkloru
w Brusach „Dni Kultury Kaszubskiej"
31 lipca – 5 sierpnia 2012 r.

Pieczenie chleba w Widnie
5 sierpnia 2012

Wydawca:
Urząd Miejski w Brusach
ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy, tel. 52 39 69 300, e-mail: um@brusy.pl, www. brusy.pl
Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach
ul. Dworcowa 18, 89-632 Brusy, tel. 52 39 69 331, e-mail: ckbbrusy@wp.pl
Nakład: 5 tys. egzemplarzy.

DZIEŃ JEDNOŚCI KASZUBÓW

18 MARCA 2012

BRUSY

Plan Sytuacyjny

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II

Dzień Jedności Kaszubów

Brusy 2012

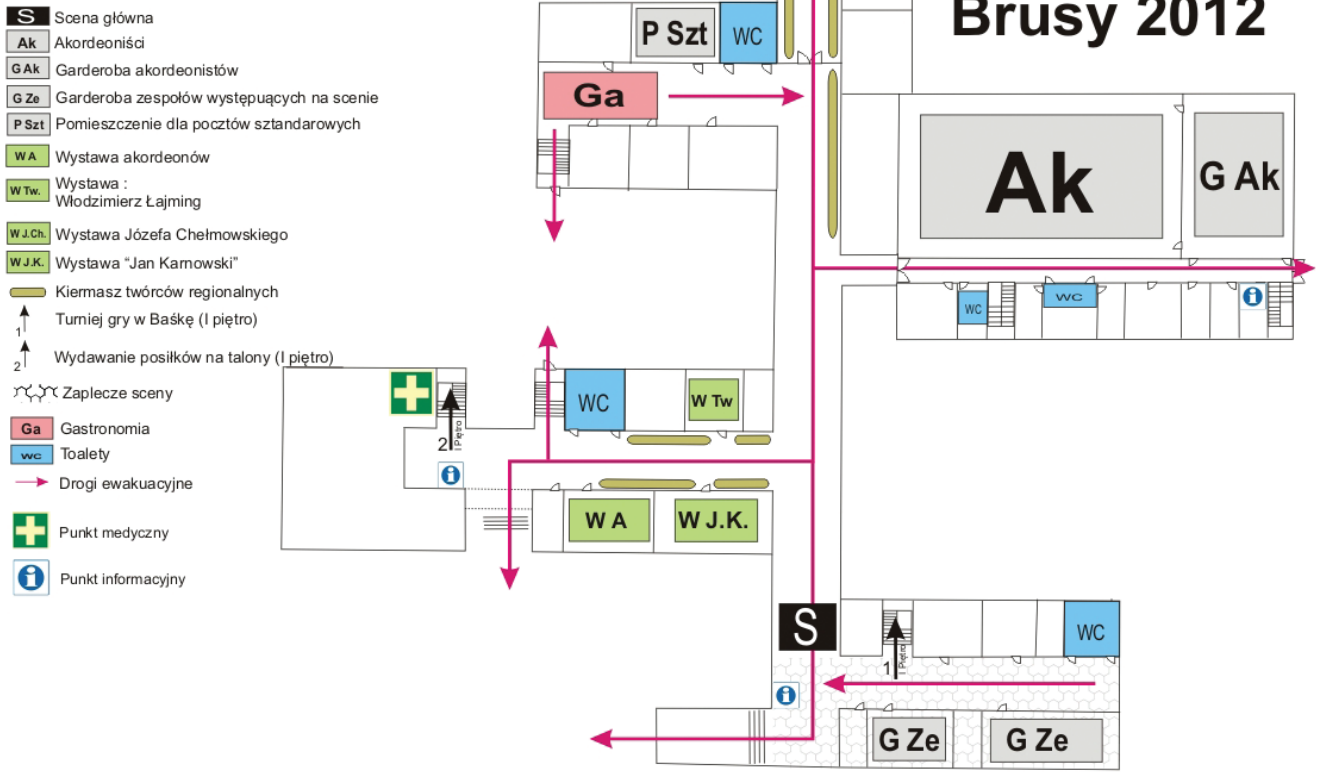

VII DZIEŃ JEDNOŚCI KASZUBÓW

KASZËBÓW - BRUSË 2012 VII DZIEŃ JEDNOTË

Ni ma Kaszëb bez Brusów

DATA: 18 marca 2012

MIEJSCE: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brusach

Szczegółowe informacje:
www.brusy.pl
www.kaszubi.pl

W programie:

11.00 - Msza Św. w Kościele p.w. Wszystkich Świętych
12.00 - Przemarsz ul. Gdańską w kierunku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II
12.20 - Złożenie kwiatów pod pomnikiem Jana Karnowskiego
12.30 - Oficjalne rozpoczęcie Dnia Jedności Kaszubów
Hymn w wykonaniu zespołu chórów męskich
Turniej gry w „Kaszubską Baśkę"
Zapisy akordeonistów i pierwsza wspólna próba
13.00 - Część artystyczna
13.00 - KZF "Krëbane"
13.30 - "Wądzëbòczi"
14.00 - Zespół akordeonowy "Akord"
14.30 - KZF "Paneszka"
15.00 - "Karno Zaraz Wracam"
15.30 - Pokaz mody kaszubskiej
16.00 - Zespół muzyczny "Bliza"
16.30 - Izabela Wiśniewska - sopran
17.00 - Finałowa próba ustanowienia rekordu w jednoczesnej grze na akordeonie pod kierownictwem Pawła Nowaka
18.00 - Zakończenie obchodów Dnia Jedności Kaszubów

ZKP

Patronat honorowy:

Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

Jan Wyrowiński
Wicemarszałek Senatu RP

Ryszard Stachurski
Wojewoda Pomorski

Patronat medialny:

Dziennik Bałtycki
naszemiasto.pl
Radio KASZËBË 98,9 - 92,3 FM
TVP GDAŃSK

Partner Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego

Energa

Dofinansowano ze środków Gminy Brusy oraz Powiatu Chojnickiego

Organizatorzy:

Gmina Brusy *
Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie O/Brusy *
Centrum Kultury i Biblioteki * im. Jana Karnowskiego w Brusach

Współorganizator:

Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie * Zarząd Główny w Gdańsku

Imprezy towarzyszące:
*wystawa Józefa Chełmowskiego *wystawa Włodzimierza Łajminga *wystawa o Janie Karnowskim *wystawa akordeonów Pawła Nowaka *kiermasz twórców ludowych *makijaż w barwach kaszubskich *kaszubskie jadło *konkursy o Kaszubach

Brusy Brusë

ZAPRASZAMY!